

Čtyři roky krajské politiky v ČR

05.listopadu 2004 Ladislav Mrklas

Ve středu 13. října pokračovalo v Ostravě diskusní fórum Modrý dům, tedy série diskusních podvečerů pořádaných CEVRO ve spolupráci s moravskoslezskou ODS. Tématem říjnového fóra byly zkušenosti z prvních čtyř let fungování krajské úrovně politiky v naší zemi.

Účast v diskusi přijali hejtman Moravskoslezského kraje Evžen Tošenovský a politolog Miroslav Mareš z brněnské Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Oba hosté pochopitelně prezentovali zcela odlišné úhly pohledu na celou problematiku. Na úvod diskuse moderátor přednesl tezi Bohumila Pečinky o „federalizaci“ české politiky a zejména ODS a vyzval oba přítomné k reakci na ni.

Evžen Tošenovský ve svém příspěvku zdůraznil komplikovanost situace, v jaké se ocitla po minulých krajských volbách ODS. ODS, která až do té doby vznik krajů v jejich nynější podobě odmítala, se ze dne na den stala politickou stranou se zastoupením ve vedení všech krajů a největším vlivem na utváření tohoto stupně samosprávy. Vládní sociální demokracie, která byla naopak příznivcem regionalizace, se po volbách ocitla v situaci přesně opačné. A proto se začala ke krajům chovat velmi macešsky, což se odrazilo především v otázce jejich financování, která doposud není uspokojivě řešena. ODS se dle E. Tošenovského pustila do „budování krajů“ s velkou vervou a výsledkem její práce je stabilizace i velmi slušné zakotvení krajské politiky. A to nejen na úrovni veřejné správy, ale také na úrovni politických stran. K tezi Bohumila Pečinky E. Tošenovský poznamenal, že s ní „možná až paradoxně souhlasí“, přičemž za platnou ji považuje především v případě ODS, která dnes na celostátní úrovni postrádá osoby ve výkonných funkcích. Naproti tomu hejtmani za ODS jsou dle jeho názoru „velmi silnými politickými figurami“ a jejich síla ještě poroste s postupujícím etablováním krajů.

Miroslav Mareš se ve svém příspěvku zabýval především problémem ODS, která je dnes na celostátní úrovni v opozici a v krajích vládne. To je podle něj zdrojem určitého rozměňování jejího obrazu jako opoziční strany. V ostatních aspektech Miroslav Mareš víceméně souhlasil se svým předřečníkem. K výše zmíněnému názoru Bohumila Pečinky brněnský politolog poznamenal, že jej považuje za celkem logický. Na druhé straně však nevidí žádné akutní nebezpečí parcelování či oslabování státu, a to paradoxně právě proto, že vládne ČSSD s velmi malým zastoupením v čele krajů.

Následná diskuse se točila kolem finančních aspektů fungování krajů, vztahů krajů a obcí, otázek spojených s čerpáním financí z evropských fondů, zastoupením krajů na evropské úrovni i praktických zkušeností dalších zúčastněných zastupitelů.

V neposlední řadě přišla na řadu aktuální otázka vstupu komunistů do krajských rad. Moravskoslezský hejtman zdůraznil, že přizvání KSČM ke spolupráci ze strany ODS je zcela vyloučené. To samé se však nedá říci o ČSSD a po -zkuše-nostech z Ostravy a dalších měst ani o KDU-ČSL či uskupeních nezávislých.

Ještě před touto diskusí stihnul Miroslav Mareš přednášet a diskutovat o politickém extremismu a terorismu v ČR. Jeho přednášky na půdě Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity se zúčastnilo více než padesát studentů a pedagogů.